

Polecenia podsumowujące

1. Przedstaw i oceń stosunki polsko-krzyżackie w XV w.
2. Omów przebieg wielkiej wojny z zakonem.
3. Opisz przebieg i skutki wojny trzynastoletniej.

Wojny z zakonem
krzyżackim w XV w.

Podsumowanie

40

Wielka wojna z zakonem krzyżackim (1409–1411)

Przyczyny

- oskarżenie Litwy o chrzest pozorny
- antykrzyżackie powstania ludności litewskiej na Żmudzi
- spór z Polską o ziemię dobrzyńską i Pomorze Gdańskie
- agresywna polityka Ulricha von Jungingena wobec Polski
- sojusz polsko-litewski wymierzony w Krzyżaków

Przebieg

- 1409 – wypowiedzenie wojny przez Krzyżaków
- 1410 – bitwa pod Grunwaldem
- 1410 – oblężenie Malborka

Skutki – pierwszy pokój toruński (1411)

- odzyskanie przez Polskę ziemi dobrzyńskiej
- wypłata odszkodowania za wykup jeńców przez stronę krzyżacką
- rezygnacja zakonu z pretensji do Żmudzi do śmierci Witolda
- możliwość korzystania przez kupców ze szlaków handlowych w obu państwach

Wojna trzynastoletnia (1454–1466)

Przyczyny

- 1440 – utworzenie Związku Pruskiego
- 1454 – powstanie antykrzyżackie
- zwrócenie się Związku Pruskiego o pomoc do Kazimierza Jagiellończyka
- 1454 – inkorporacja Prus do Polski

Przebieg

- 1454 – przywilej cerekwicko-nieszawski
- 1454 – bitwa pod Chojnicami
- 1462 – bitwa pod Świecinem
- 1463 – bitwa na Zalewie Wiślanym

Skutki – drugi pokój toruński (1466)

- przyłączenie Pomorza Gdańskiego, ziemi chełmińskiej i michałowskiej do Polski
- utworzenie Prus Królewskich jako polskiej prowincji
- państwo krzyżackie jako Prusy Zakonne lennem Polski

Polecane publikacje

Marian Biskup, *Wojny Polski z zakonem krzyżackim 1308–1521*, Oświęcim 2017.
Norbert Delestowicz, Wojciech Lorek, Robert T. Tomczak, *Poczet wielkich mistrzów krzyżackich w Malborku 1309–1457*, Kraków 2018.

